

HELSINGIN KAUPUNGIN OPETUSVIRASTO TIEDOTTAÄ

25.9.2008

Julkisuuteen kello 10.00

Joukkoviestimille

Kouluterveyskyselyn tulokset osoittavat:

Nuorten päihteiden käyttö ei enää vähene pääkaupunkiseudulla

Valtakunnallisen kouluterveyskyselyn tulokset pääkaupunkiseudulla ovat valmistuneet. Ne noudattavat koko maan linjaa. Kun peruskoulun yläluokkalaisten ja lukiolaisten päivittäinen tupakointi, kuukausittainen humalaan juominen ja huumeiden kokeilu ovat aiempina vuosina vähentyneet, on tämä kehitys nyt pysähtynyt.

Pääkaupunkiseudun kunnissa yläluokkalaisista 14 %, lukiolaisista 12 % ja ammattiin opiskelevista 38 % tupakoi päivittäin. Todella humalaan kuukausittain itsensä juo yläluokkalaisista 18 %, lukiolaisista 30 % ja ammattiin opiskelevista 42 %. Raittiiden osuuden lisääntyminen on pysähtynyt. Yläluokkalaisista 36 %, lukiolaisista 37 % ja ammattiin opiskelevista 40 % ilmoitti jonkun läheisen ihmisen käyttävän liikaa alkoholia ja siitä aiheutuneen haittoja tai ongelmia nuoren elämään. Huumeita on ainakin kerran kokeillut yläluokkalaisista 9 %, lukiolaisista 18 % ja ammattiin opiskelevista 28 %.

Nuoret kokevat mielestään aiempaa enemmän fyysistä uhkaa

Peruskoulun 8. ja 9. -luokkalaisten vanhemmista 43 % ei aina tiedä, missä nuoret viettävät iltojaan viikonloppuisin. Oman ilmoituksensa mukaan nuoret ovat tehneet aiempaa yleisemmin toistuvia rikkeitä ja kohdanneet fyysistä uhkaa vuoden aikana. Toistuvat rikkeet, fyysinen uhka, koulusta lintsaminen ja opiskeluvaikeudet ovat päivittäin tupakoivilla, todella humalaan itsensä kuukausittain juovilla ja huumeita kokeilleilla nuorilla muita nuoria yleisempiä.

Kouluterveyskyselyssä kysyttiin nyt ensimmäistä kertaa myös nuorten kokemasta seksuaalisesta väkivallasta ja kaltoinkohtelusta. Nuorilta kysyttiin sekä sitä, ovatko he itse joutuneet seksuaalisesti kaltoin kohdelluiksi sekä sitä, ovatko he itse kohdelleet kaltoin muita. Tytöistä jopa 12% ja pojista jopa 5 % ilmoitti olleensa vastentahtoisesti yhdynnässä. Kumppania oli painostanut yhdyntään tytöistä jopa 4 % ja pojista jopa 5 %. Luvut vaihtelevat ikäryhmittäin ja koulutusmuodoittain.

Kaksi kolmesta nuoresta pääkaupunkiseudulla koki terveystiedon opetuksen lisänneen taitoja ja valmiuksia huolehtia terveydestä. Seksuaaliterveyden osalta tietämyksessä oli kuitenkin edelleen puutteita. Kaikilla nuorilla ei ollut riittävästi tietoa sukupuolitaudeista suojautumisesta ja raskaaksi tulemisesta.

Kouluterveyskyselyssä mukana 31 000 nuorta

Kouluterveyskysely tuottaa tietoa lasten ja nuorten elin- ja kouluoloista, terveydestä, terveystottumuksista, terveystietämisestä sekä oppilas- ja opiskelijahuollosta. Opettajan

ohjaamaan luokkakyselyyn vastaavat peruskoulujen 8. ja 9. luokkien oppilaat sekä lukioiden 1. ja 2. vuosikurssien opiskelijat. Vuonna 2008 kysely toteutettiin myös ammatillisten oppilaitosten 1. ja 2. vuosikursseilla.

Kouluterveyskyselyn kysymykset koskevat sekä koulu-aikaa että vapaa-aikaa. Tiedot kerätään valtakunnallisesti vertailukelpoisella menetelmällä samoissa kunnissa joka toinen vuosi. Kyselyä on toteutettu Helsingissä vuodesta 1996 alkaen. Kattavasti kyselyllä on saatu tietoa pääkaupunkiseudun kunnista vuodesta 2000 alkaen.

Tämän vuoden huhtikuussa kyselyyn osallistui Helsingissä, Espoossa, Vantaalla ja Kauniaisissa 18 495 yläluokkalaista, 10 957 lukiolaista ja 3 883 ammattiin opiskelevaa. Vastaajien yläikäraja ammatillisessa koulutuksessa oli 20,5 vuotta.

Kyselyn tuloksia hyödynnetään palvelujen kehittämisessä

Kouluterveyskysely tuottaa pääkaupunkiseudun kunnille tärkeää tietoa, jota hyödynnetään mm. oppilashuollon ja kouluterveyshuollon kehittämisessä sekä henkilöstön täydennyskoulutuksessa.

Kunnissa valmistellaan parhaillaan lastensuojelulain edellyttämiä lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmia. Kouluterveyskysely tuottaa tietoa myös tähän työhön.

Lisätietoja:

Erikoistutkija Minna Pietikäinen, Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimus- ja kehittämiskeskus Stakes, puh. 3967 2636 tai 050 340 7933

Koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon vastaava lääkäri Hannu Penttinen, puh. 310 76109 (Helsinki)

Opetustoimen johtaja Kaisu Toivonen, puh. 050 511 3398 (Espoo)

Nuoriso- ja aikuiskoulutuksen johtaja Paula Ylöstalo-Kuronen, puh. 0400 444 834 (Vantaa)

Sosiaali- ja terveystieteiden johtaja Ulla Tikkanen, puh. 505 6246 (Kauniainen)